

24.1.2025

IMO auditoinnin (IMSAS) koordinaatioryhmä

Aika	9:00-11:00, 25.11.2024.
Paikka	Pasilan virastotalo/Skype
Jäsenet	Anne Miettinen, LVM (pj) (9.22 alkaen) Juha-Matti Korsi, Traficom (vpj) Susanna Jansson Hanna Suutarla, Traficom (siht.) Risto Haimila, OTKES Talja Sari, Fintraffic Estlander Ville, SM: ympäristövahingot Hyvönen Ilmari, OKM Alhroos Joonatan Väylävirasto Kontto Tommi, SYKE Lukkari Teemu, AVI Lähdesmäki Frans AVI Parviainen Milka, YM Sivula Seppo, SM Järvenpää Sami, RVL Hjort Suvi, ELY Repo Timo OPH

1 Kokouksen avaus

Varapuheenjohtaja avasi kokouksen Pasilasta käsin 09:05 toistuvien skype-haasteiden vuoksi. Hän toi esiin, että Suomi oli pitänyt puheenvuoron edellisessä IMO -neuvoston kokouksessa (vko 47) ja kiittänyt IMO:a ja audiittoreita.

2 Auditointikokemukset

Kokouksen aluksi jokainen läsnäolija kommentoi omalta osaltaan auditoinnin kulkua. Todettiin, että vaikka suurimman osan osuus oli ollut pieni itse auditoinnissa, oli hyvin mielenkiintoista ja hyödyllistä seurata auditointitapahtumaa. Myös etukäteisvalmistelun merkitystä, erityisesti kokonaiskuvan selkeyttämisessä, korostettiin. Otkes totesi, että tilaisuus venähti hiukan ajallisesti, mutta meni muuten ihan ok. Järjestelmä aiheutti hiukan haasteita, koska arkistonhallinta toiminnallisuudet eivät oikein ole sillä tasolla. Sisällöllisesti, erityisesti merimiesten tapaturmista pitänee jatkaa yhteistyötä AVI:n ja Traficom:n kanssa. Rajavartiolaitykselta todettiin, että kokemus oli positiivinen ja muistutti pitkälti Schengen-tarkastuksia, eikä siten juuri aiheuttanut yllätyksiä. Myös dokumenttien läpikäynti etukäteen johti päivityksiin ja oli hyödyllistä. Fintraffic oli samoilla linjoilla, auditointi muistutti laatuauditointia ja huolimatta etukäteishuolista, torstain tilaisuus, jossa oli 5 kokonaisuutta ja 3 toimijaa. meni läpi ongelmitta ja aikataulussa. Sisäministeriön poliisiosastolta todettiin, että vaikka heitä ei auditoitukaan valmistelu oli hyödyllistä, myös OPH totesi, että heidän roolinsa ja yleinen vastuunjako selkiytyi selvästi valmistelun aikana. Sisäministeriön pelastusosastolta todettiin, että oli hyvin valaisevaa nähdä kuinka pitkälle pelastustoimen lonkerot ulottuvat ja näkökulmana kansallisten resurssien kulma on hyvin tärkeä. Puheenjohtaja pääsee linjoille 09:22, ja toteaa LVM:n puolesta kiitokset kaikille, auditointi meni sujuvasti ja havaintoja tuli vähän, vaikka audiittoreilla oli vaikeitakin kysymyksiä.

Keskustelu jatkui tulosohjausprosesseista ja siihen liittyvistä dokumenteista, joista audiittorit olivat olleet kiinnostuneita, vaikka heille oli kerrottu Suomen linjausten

24.1.2025

mukaisesti, että ne ovat strategisia dokumentteja eivätkä sisällä yksityiskohtaisia merenkulun tavoitteita. Keskusteltiin LVM:n ja SM:n välisistä eroista tulosohjauksessa, LVM ei aseta tavoitteita lakisääteisille tehtäville, jotka eivät vaadi strategista ohjausta. Rajalta todettiin, että esimerkiksi meripelastukselle on selkeät tavoitteet, joita kelpasi esitellä audiittoreille, vaikka ministeriön tulosohjauksessa ei ole auditoinnin mukaisia tavoitteita suoraan. LVM asettaa tulosohjausprosessissa tavoitteita vain sellaisille uusille ja strategisille asioille, jotka koskevat koko liikennejärjestelmää ja kaikkia liikennemuotoja. Otkesilta todettiin, että heillä oli myös jonkin verran keskustelua ohjausmekanismeista audiittoreiden kanssa.

3 Poikkeamat ja juurisyyanalyysin metodiikka

Pj. kertoo saaneensa linjaorganisaation esihenkilöltään linjauksen, josta tämä on sopinut Traficomien merenkulkujohtajan kanssa, että Traficom valmistelee korjaussuunnitelmaluonnoksen ja tuo sen ministeriöön hyväksyttäväksi.

SPC esittelee poikkeamat, kehityskohteet ja merkittävän parannuksen.

- FD1 - Raportointi IMOlle (laajuus ja prosessit)
- FD2 - Hallinnon tulkinnat / to the satisfaction of the administration (kattavuus, saatavuus)
- FD3 - Lippuvaltion alustarkastukset / periodic inspections (metodiikka, volyyymi)
- FD4 - Osaamis- ja pätevyysvaatimukset tarkastajia tukeville merenkuluvirkamiehille (dokumentaatio, määrittely)
- FD5 - Reittijakojärjestelmän jälkiarvioinnin toteuttamattomuus - Åland Sea TSS (prosessi, suorite)
- AFD 1 - Meripolitiikoiden ja merenkulun hallinnon linjausten harmonisointi (tavoitteet, kattavuus)
- AFD 2 - Konttien painon valvonta ja tarkastukset (volyymi)
- ADR 1 - selvä parannus oli tapahtunut IMO:n sopimusten implementoinnissa kansalliseen lainsäädäntöön verrattuna 11 vuoden takaiseen vapaaehtoiseen VIMSAS -auditointiin.

Keskustellaan poikkeamista, ja erityisesti parannuksesta. Todetaan, että se oli hiukan erikoista, koska nyt vastustukset nähdään positiivisena, mutta oletetaan, että sen on katsottu edustavan vahvaa sitoutumista implementointiin. Hyvä asia siis.

SPC esittelee lomakeparin, jossa toisessa on poikkeama ja toisessa laatikko juurisyyanalyysille ja toinen toimenpiteille. SPC tiedustelee, onko jollakin osallistujalla käytössä juurisyyanalyysimetodi tai jopa ohjelmisto, jota voisi soveltaa auditoinnin poikkeamiin. Soveltuvaa metodiikkaa ei kuitenkaan ole kenelläkään valmiina, puheenjohtaja tuo esiin, että Traficomilta on luvattu kättilöidä asia. Todetaan, että Traficom vetää juurisyyanalyysityöpajat ja tuo niitä varten pöytäan sopivan metodiikan. Keskustellaan eri metodeista, esimerkiksi 5 miksi - työkalusta. SPC huomauttaa, että koko hallinnon katselmus on luotu toteuttamaan laatuympyrä, ja auditointi poikkeamien sulkeminen, mukaan lukien juurisyyanalyysi, on ollut katselmukseen sisäänrakennettuna koko ajan.

24.1.2025

Pj toteaa, että Suomen saama arvio auditoinnista on hyvä ja on varottava juurisyyanalyysin ja korjaussuunnitelman laadinnan liikaa työllistävyyttä, sillä merenkulun hallintoa työllistää huomattavasti monet muutkin asiat. Suurin osa auditointihavainnoista oli sellaisia, joista käytännössä kaikki jäsenmaat ovat saaneet havainnon ja seuraava auditointi on vasta seitsemän vuoden päästä. Lisäksi korjaussuunnitelman laadintaan on kolme kuukautta aikaa sen jälkeen kun IMO on toimittanut tarkistetun auditointiraportin Suomeen. **(Muutos 16.12.: LVM:n johdon linjauksen mukaisesti LVM:n osallistumista työpajaan ei tarvita ja LVM pyytää Traficomia tarkistamaan tarvittavat osallistujat, jotka välttämättä tarvitaan. LVM linjaa ministeriötä koskevista mahdollisista korjaus- ja kehittämistoimenpiteistä erikseen saatuaan Traficomilta juurisyy- ja korjaussuunnitelmaluonnoksen.)**

Varapj. oli myös huolissaan työllistävyydestä ja totesi IMO:n neuvostossa keskustellun jopa auditoinnin muuttamisesta yhdeksän vuoden välein tapahtuvaksi IMO:n resurssisyistä.

Keskustellaan siitä, onko järkevää, että kaikki osallistuvat kaikkiin juurisyyanalyysihin. SPC tuo esiin, että hallinnon osaaminen juurisyyanalyysissa ei näillä puheilla oikein vakuuta ja IMO:n työryhmissä on tuotu esiin, että heikot juurisyyanalyysit ovat osaltaan aiheuttaneet sen, että maat eivät ole sulkeneet saamiaan IMSAS -poikkeamia. Traficom tuo esiin, että hyvin tehty juurisyyanalyysi mahdollistaa hyvät ja tehokkaat korjaavat toimenpiteet. Osa poikkeamista toistui ja osaa huomatuista ongelmista oli yritetty korjata jo ennen auditointia siinä onnistumatta. Tämä tulee huomioida keskustellessa juurisyyanalyysista.

Päätetään, että käsitellään ainakin FD 1 laajalla ryhmällä, kuten myös AFD 1 jos jää aikaa. Loput havainnot käsitellään soveltuvilla ryhmillä (esim. FD5 Väylä, Fintraffic, Traficom asiantuntijat), joista sovitaan tarkemmin, kun on saatu ensimmäisin poikkeama taklattia. Otkes tuo esiin, että harjoitus tukee katselmusryhmän työtä ja vertaa tilannetta METO -ryhmän alkuun. Juurisyyanalyysin ajankohta sovitaan; 19.12. torstai, klo.10 - 16:00, näin työ saadaan aloitettua koordinaatioryhmän mandaatilla ja sitä voidaan sitten jatkaa katselmusryhmällä.

4 Hankesuunnitelma

Puheenjohtaja totesi, että näin jatkovalmistelu on nyt sovittu. Hankesuunnitelmaan ja -ikkunaan päivitetään draft interim report:n julkaisu, kun se saadaan IMO:lta. Koordinaatioryhmän toiminta päättyy vuoden loppuun. Todettiin, että IMO:n virallisesta raportin "julkaisusta" alkaa juosta tuo kolmen kuukauden määräaika.

Todetaan, että seuraavaa viestinnällinen virstanpylväs on juurisyyiden ja korjaavien toimenpiteiden julkaisu määräajan päättyessä. Silloin pidetään myös aamuankkuri aiheesta. Miettisen blogi tulee mahdollisesti hiukan aikaisemmin.

Puheenjohtaja tuo esiin, että Tiimeristä ollaan luopumassa, ja suosittaa, että kukin tallentaa tarvitsemansa tiedot hyvissä ajoin.

Puheenjohtaja muistuttaa karonkkaan ilmoittautumisesta, jos kutsua ei ole tullut pitää lähettää sähköpostia.

5 Kokouksen päätös

Seuraava koordinaatioryhmän kokous on juurisyyanalyysi kokous.

Miettinen päätti kokouksen klo. 10:55.